

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden,

Beslissende op het bezwaarschrift van 18 juli 2025 van mevrouw Mantingh namens Pesticide Action Network Netherlands (hierna: PAN) tegen het besluit van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (hierna: Ctgb) van 10 juni 2025 tot afwijzing van het verzoek om intrekking op grond van artikel 44, derde lid van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 (hierna: de Verordening), van 13 toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof deltamethrin.

Dit bezwaarschrift is geregistreerd onder nummer: JZBEZWAAR 2025-20.

Samenvatting van het bezwaarschrift

Bezwaarde kan zich niet verenigen met de afwijzing van het intrekkingverzoek. Kort samengevat zijn de volgende bezwaren naar voren gebracht.

- Het Ctgb heeft niet alle wetenschappelijke en technische inzichten bij de beoordeling van het verzoek om intrekking betrokken.
- Het Ctgb wijst de door PAN aangedragen studies onterecht af als onbetrouwbaar of onbruikbaar omdat deze niet voldoen aan de vastgestelde OECD-richtlijnen zoals de GLP
- De door PAN aangeleverde studies zouden het Ctgb voldoende aanleiding moeten geven om de toelating van de 13 middelen op basis van de werkzame stof deltamethrin in te trekken.

Volgens PAN geven de aangeleverde studies voldoende aanleiding voor het Ctgb om de 13 gewasbeschermingsmiddelen met de werkzame stof deltamethrin in te trekken.

Advies van de Adviescommissie

Op 10 december 2025 is het bezwaarschrift behandeld tijdens een hoorzitting van de Adviescommissie voor de bezwaarschriften (hierna: de adviescommissie). Op 27 december 2025 heeft de adviescommissie haar advies uitgebracht.

De adviescommissie adviseert het Ctgb om het bezwaarschrift ontvankelijk doch ongegrond te verklaren. Het advies is om het bestreden besluit te handhaven.

Overwegingen van het college na advies

Het college constateert dat het advies zorgvuldig tot stand is gekomen. Het college kan zich verenigen met het advies en neemt het advies over. Voor de motivering van dit besluit wordt mede naar het uitgebrachte advies verwezen. Het advies is als bijlage I bij dit besluit gevoegd en dient hier als ingelast te worden beschouwd.

Besluit op het bezwaarschrift

Het college besluit, na heroverweging van het bestreden besluit als bedoeld in artikel 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en met inachtneming van het advies van de Adviescommissie, het bezwaar ongegrond te verklaren.

Rechtsmiddel

*Een ieder wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, kan op grond van **artikel 4 van Bijlage 2 bij de Awb** tegen dit besluit binnen 6 weken na bekendmaking van het besluit beroep instellen bij het **College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage**. Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 Awb zijn ondertekend en bevat tenminste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, de gronden waarop het beroepschrift rust en zo mogelijk een afschrift van het besluit. Van de indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betalen wordt door de afdeling Griffie van het College van Beroep voor het bedrijfsleven verstrekt.*

Ede, 25-02-2026

HET COLLEGE VOOR DE TOELATING
VAN GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN
EN BIOCIDEN,

Drs. R.J.T. van Lint
(Voorzitter)

Bijlage I: Advies Adviescommissie bezwaarschriften

ADVIES JZBEZWAAR 2025-20

I. De procedure

- Bij brief van 13 maart 2025 heeft mevrouw Mantingh namens Pesticide Action Network Netherlands (hierna: PAN) het Ctgb gevraagd om intrekking op grond van artikel 44, derde lid van de Verordening (EG) nr, 1107/2009 (hierna: de Verordening), van 13 toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof deltamethrin.
- Bij besluit van 10 juni 2025 heeft het Ctgb het verzoek afgewezen.
- Bij e-mail en brief van 18 juli 2025 heeft mevrouw Mantingh, namens PAN, bezwaar gemaakt tegen het besluit van 10 juni 2025.
- Bij brief van 12 november 2025 heeft het Ctgb bij de commissie een reactie op het bezwaarschrift ingediend.
- Op 10 december 2025 is een hoorzitting gehouden. Het verslag van deze hoorzitting is bij dit advies gevoegd.
- Het advies is vervolgens uitgebracht door de commissie bestaande uit: de heer mr. A.G. van Malenstein (voorzitter); mevrouw M. Hoogendam LL.M en de heer dr. ir. F. van der Wilk (lid).

II. Bezwaren

PAN is het niet eens met de afwijzing van haar verzoek door het Ctgb. Zij is van mening dat de toelatingen van 13 gewasbeschermingsmiddelen met de werkzame stof deltamethrin (hierna: de toelatingen) niet meer voldoen aan het bepaalde in artikel 29, eerste lid, onder e, van de Verordening, en dat het Ctgb op grond van artikel 44, derde lid, van de Verordening, deze toelatingen alsnog moet intrekken. Voor de volledige weergave van de bezwaren wordt – korthedshalve – verwezen naar het bezwaarschrift.

III. Reactie van het Ctgb op van de aangevoerde bezwaren

Het Ctgb heeft bij brief van 12 november 2025 gereageerd op de aangevoerde bezwaren. Het Ctgb is van mening dat het bestreden besluit ongewijzigd in stand kan blijven. Voor de motivering van het standpunt van het Ctgb wordt – korthedshalve – verwezen naar de reactie op bezwaar.

IV. Juridisch kader

Het juridisch kader wordt gevormd door de Verordening. De relevante bepalingen zijn weergegeven in de bijlage bij dit advies.

V. Overwegingen van de commissie

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Voordat de commissie een inhoudelijk advies kan geven over het bezwaarschrift, moet de commissie beoordelen of het bezwaarschrift ontvankelijk is.

De commissie heeft in haar adviezen over de bezwaarschriften JZBEZWAAR 2023-8 en JZBEZWAAR 2024-39 geadviseerd een verzoek van een belanghebbende om uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel 44 van de Verordening, aan te merken als een aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht. De afwijzing door het Ctgb van het verzoek van PAN om 13 toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof deltamethrin, is ingevolge diezelfde redenering een besluit waartegen bezwaar gemaakt kan worden. De commissie constateert dat PAN kan worden aangemerkt als belanghebbende bij het bestreden besluit, het bezwaarschrift gemotiveerd is en binnen de door de Algemene wet bestuursrecht gestelde termijn is ingediend. De commissie acht het bezwaarschrift ontvankelijk.

Ten aanzien van de aangevoerde bezwaren en de reactie van het Ctgb hierop, merkt de commissie het volgende op

PAN voert in het kort de volgende bezwaargronden aan:

1. Het Ctgb heeft niet alle wetenschappelijke en technische inzichten bij de beoordeling van het verzoek om intrekking betrokken.
2. Het Ctgb wijst de door PAN aangedragen studies onterecht af als onbetrouwbaar of onbruikbaar omdat deze niet voldoen aan de vastgestelde OECD-richtlijnen zoals de GLP.
3. De door PAN aangeleverde studies zouden het Ctgb voldoende aanleiding moeten geven om de toelating van de 13 middelen op basis van de werkzame stof deltamethrin in te trekken.

De commissie staat voor de vraag of het Ctgb terecht en op juiste gronden is gekomen tot het bestreden besluit. In dit kader overweegt de commissie, aan de hand van de aangevoerde bezwaren, de hoorzitting en de overgelegde stukken, het volgende.

De commissie stelt vast dat de besluitvorming van de stofbeoordeling op Europees niveau plaatsvindt. Op dit moment is het stofbeoordelingsproces over deltamethrin nog niet volledig afgerond. De afronding vindt pas in de loop van 2026 plaats. Als dit proces is afgerond, moeten alle middelen op basis van deltamethrin door de lidstaten worden herbeoordeeld. De commissie brengt geen advies uit over door PAN aangedragen bezwaren voor zover deze betrekking hebben op de Europese stofbeoordeling, en dus niet op beslissingsbevoegdheid van het Ctgb zien. Hiervoor kent de Verordening in artikel 21 een aparte procedure. Dit neemt niet weg dat het Ctgb bij de beoordeling van het verzoek van PAN, gelet op de jurisprudentie van het College van Beroep voor het bedrijfsleven, alle meest recente wetenschappelijke en technische inzichten moet betrekken. PAN heeft tijdens het verzoek 40 studies ingediend en bij het bezwaarschrift nog 3 studies. PAN stelt dat het Ctgb niet alle wetenschappelijke en technische inzichten bij de beoordeling van haar verzoek heeft betrokken. De commissie constateert echter dat zowel in het bestreden besluit van 10 juni 2025 als in de reactie op het bezwaarschrift, het Ctgb (vrij uitgebreid) is ingegaan op de

door de PAN aangehaalde studies en literatuur. Hierdoor kan, volgens de commissie, niet gesteld worden dat het Ctgb die betreffende (recente) wetenschappelijke en technische inzichten niet bij zijn beoordeling heeft betrokken.

Bij de beoordeling van stoffen en middelen baseren de Europese Unie en het Ctgb zich in eerste instantie op onderzoek dat conform GLP (Good Laboratory Practice) is uitgevoerd. Hierdoor kunnen zij uitgaan van betrouwbare en reproduceerbare grenswaarden die in een onafhankelijke laboratorium zijn vastgesteld. Tijdens de hoorzitting is namens het Ctgb gesteld dat het niet zo is dat alleen onderzoeken die conform GLP zijn uitgevoerd bij de beoordeling van middelen worden betrokken. Ook andere (academische) onderzoeken worden op de voet gevolgd en verplicht meegewogen, indien gebleken is dat dit onderzoek betrouwbaar is uitgevoerd. Bij de beoordeling van het verzoek van PAN is bijvoorbeeld de Pitzer-studie, die niet conform GLP is uitgevoerd, betrokken. Het bezwaar van PAN dat het Ctgb de door PAN aangedragen studies afwijst als onbetrouwbaar of onbruikbaar enkel omdat deze niet voldoen aan de vastgestelde OECD-richtlijnen, zoals de GLP, acht de commissie, gezien het voorgaande, ongegrond.

Uit de meest recente wetenschappelijke en technische inzichten, zoals die ook meegenomen worden in de lopende Europese stofbeoordeling, volgt dat de NOAEL verlaagd kan worden tot 0,25 mg/kg lg/dag. Het Ctgb heeft aangegeven dat deze nieuwe grenswaarde in de huidige RAR is toegepast, en dat de 13 middelen waar het bestreden besluit op ziet, binnen de nieuwe grenswaarde vallen. Hierin ziet de commissie derhalve geen reden tot intrekking van de toelating van de genoemde 13 middelen.

Tijdens de hoorzitting is de commissie namens PAN uitdrukkelijk verzocht om per onderzoek te beoordelen of het Ctgb de studies terecht heeft afgewezen. Zoals hiervoor is vermeld, is het Ctgb zowel in het bestreden besluit van 10 juni 2025 als in de reactie op het bezwaarschrift, (vrij uitgebreid) ingegaan op de door de PAN aangehaalde studies en literatuur. Het Ctgb heeft het standpunt ingenomen dat, op basis van de eigen beoordeling, deze studies en literatuur niet kunnen leiden tot het intrekken van de 13 gewasbeschermingsmiddelen met de werkzame stof deltamethrin. De commissie ziet in hetgeen PAN in bezwaar en tijdens de hoorzitting heeft aangevoerd geen reden om te twijfelen aan dit oordeel van het Ctgb. Voor het eigenstandig per onderzoek beoordelen of het Ctgb de studies terecht heeft afgewezen, ziet de commissie geen aanleiding.

VI. Conclusie

De commissie concludeert dat het bezwaarschrift ontvankelijk is. Daarnaast acht de commissie de bezwaren ongegrond.

VII. Advies

Gelet op vorenstaande overwegingen adviseert de commissie het Ctgb:

- Pesticide Action Network Netherlands (PAN) ontvankelijk te verklaren in haar bezwaarschrift;
- de bezwaren ongegrond te verklaren en het bestreden besluit ongewijzigd in stand te laten.

Adviescommissie voor de
bezwaarschriften van het Ctgb

27 december 2025

De Adviescommissie voor de bezwaarschriften van het Ctgb,
de secretaris

mr. J.H.P. Hofs

de voorzitter,

mr. A.G. van Malenstein

Bijlage: juridisch kader

Verordening (EU) 1107/2009

Artikel 1, vierde lid Voorzorgsbeginsel

De bepalingen van deze verordening stelen op het voorzorgsbeginsel teneinde te garanderen dat werkzame stoffen of middelen die op de markt worden gebracht niet schadelijk zijn voor de gezondheid van mensen en dieren of voor het milieu. In het bijzonder worden de lidstaten er niet van weerhouden het voorzorgsbeginsel toe te passen wanneer er wetenschappelijk gezien onzekerheid bestaat over de risico's voor de gezondheid van mensen en dieren of voor het milieu van de op hun grondgebied toe te laten gewasbeschermingsmiddelen.

Artikel 4, derde lid Goedkeuringscriteria voor werkzame stoffen

Een gewasbeschermingsmiddel dat resulteert uit de toepassing volgens goede gewasbeschermingspraktijken en rekening houdend met realistische gebruiksomstandigheden, voldoet aan de volgende eisen:

- a) het is voldoende doeltreffend;
- b) het heeft geen onmiddellijk of uitgesteld schadelijk effect op de gezondheid van de mens, met inbegrip van kwetsbare groepen, of op die van dieren, rechtstreeks of via drinkwater (met inachtneming van stoffen die voortkomen uit waterbehandeling), levensmiddelen, diervoeder of lucht, noch gevolgen op de werkplek of andere indirecte effecten, rekening houdend met bekende cumulatieve en synergistische effecten waar er door de Autoriteit aanvaarde wetenschappelijke methoden om dergelijke effecten te evalueren beschikbaar zijn, noch op grondwater;
- c) geen onaanvaardbare effecten hebben op planten of plantaardige producten;
- d) het veroorzaakt geen onnodig lijden of pijn bij te bestrijden gewervelde dieren; L 309/10 NL Publicatieblad van de Europese Unie 24.11.2009;
- e) het heeft geen onaanvaardbare effecten op het milieu, met name rekening houdend met de volgende aspecten waar er door de Autoriteit aanvaarde wetenschappelijke methoden om dergelijke effecten te evalueren beschikbaar zijn:
  - i) het gedrag en de verspreiding ervan in het milieu, met name de verontreiniging van oppervlaktewateren, met inbegrip van estuariene en kustwateren, grondwater, lucht en bodem, rekening houdende met ver van de plaats van gebruik gelegen locaties na verplaatsing over grote afstand in het milieu;
  - ii) de gevolgen ervan voor niet-doelsoorten, ook voor het gedrag van deze soorten;
  - iii) de gevolgen ervan voor de biodiversiteit en het ecosysteem.

Artikel 29 Eisen voor de toelating voor het op de markt brengen

1. Onverminderd artikel 50 wordt een gewasbeschermingsmiddel slechts toegelaten indien het overeenkomstig de in lid 6 bedoelde uniforme beginselen aan de volgende eisen voldoet:
  - a) de werkzame stoffen, beschermstoffen en synergisten die het bevat, zijn goedgekeurd;

- b) de werkzame stof, de beschermstof of de synergist is afkomstig uit een andere bron, of uit dezelfde bron met een wijziging in het productieproces en/of de plaats van productie, maar
    - i) de specificatie overeenkomstig artikel 38 wijkt niet significant af van de specificatie in de verordening tot goedkeuring van die stof, die beschermstof of die synergist; en
    - ii) de werkzame stof, die beschermstof of die synergist heeft niet ingevolge de onzuiverheden ervan meer schadelijke effecten in de zin van artikel 4, leden 2 en 3, dan wanneer zij zou zijn geproduceerd volgens het productieproces gespecificeerd in het dossier ter onderbouwing van de toelating;
  - c) de formuleringshulpstoffen zijn niet vermeld in bijlage III;
  - d) de technische formule ervan is van dien aard dat blootstelling van de gebruiker of andere risico's zo veel mogelijk beperkt worden zonder de werking van het middel in het gedrang te brengen;
  - e) op grond van de stand van de wetenschappelijke en technische kennis voldoet het aan de eisen van artikel 4, lid 3;
  - f) de aard en hoeveelheid van de werkzame stoffen, beschermstoffen en synergisten en, indien van toepassing, in toxicologisch, ecotoxicologisch of ecologisch opzicht relevante onzuiverheden en formuleringshulpstoffen, kunnen aan de hand van passende methoden worden vastgesteld;
  - g) de residuen die het gevolg zijn van geoorloofd gebruik en die in toxicologisch, ecotoxicologisch of ecologisch opzicht relevant zijn, kunnen worden bepaald door middel van algemeen in alle lidstaten gebruikte passende methoden, met passende bepalingsgrenzen op relevante monsters;
  - h) de fysische en chemische eigenschappen ervan zijn vastgesteld en voor juist gebruik en adequate opslag van het middel aanvaardbaar geacht;
  - i) voor planten of plantaardige producten die als voedsel of diervoeder worden gebruikt, zijn de maximumresidugehalten in de landbouwproducten die het voorwerp van het in de toelating vermelde gebruik zijn, in voorkomend geval vastgesteld of gewijzigd in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 396/2005.
2. De aanvrager toont aan dat aan de eisen van lid 1, onder a) tot en met h), is voldaan.
  3. De naleving van de in lid 1, onder b) en onder e) tot en met h), genoemde eisen wordt vastgesteld door middel van officiële of officieel erkende proeven en analyses, die worden uitgevoerd onder agrarische, fytosanitaire en ecologische omstandigheden die relevant zijn voor het gebruik van het desbetreffende gewasbeschermingsmiddel en die representatief zijn voor de omstandigheden in de zone waar het middel zal worden gebruikt.
  4. Wat lid 1, onder f), betreft, kunnen volgens de in artikel 79, lid 4, bedoelde regelgevingsprocedure met toetsing geharmoniseerde methoden worden vastgesteld.
  5. Artikel 81 is van toepassing.
  6. Er worden, bij verordeningen die volgens de raadplegingsprocedure van artikel 79, lid 2, worden vastgesteld, uniforme beginselen voor de beoordeling en de toelating van gewasbeschermingsmiddelen vastgesteld die de in bijlage VI bij Richtlijn 91/414/EEG vastgelegde eisen bevatten, zonder ingrijpende wijzigingen. Latere wijzigingen in deze verordeningen kunnen worden aangenomen overeenkomstig artikel 78, lid 1, onder c). Volgens deze beginselen wordt interactie tussen de werkzame stof,

beschermstoffen, synergisten en formuleringshulpstoffen in aanmerking genomen bij de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen.

Artikel 44, eerste lid Intrekking of wijziging van een toelating

Lidstaten kunnen een toelating te allen tijde opnieuw bekijken indien er aanwijzingen bestaan dat niet langer wordt voldaan aan een van de in artikel 29 genoemde eisen. Een lidstaat herziet een toelating wanneer hij concludeert dat het mogelijk is dat de doelstellingen zoals bepaald in artikel 4, lid 1, onder a), iv), en onder b), i), en artikel 7, leden 2 en 3, van Richtlijn 2000/60/EG niet kunnen worden verwezenlijkt.

Artikel 44, derde lid

In voorkomend geval trekt de lidstaat de toelating in of wijzigt die, wanneer:

- a) niet of niet meer wordt voldaan aan de eisen van artikel 29;
- b) onjuiste of misleidende informatie is verstrekt met betrekking tot de gegevens op basis waarvan de toelating werd verstrekt;
- c) niet voldaan is aan een voorwaarde in de toelating;
- d) de wijze van gebruik en de gebruikte hoeveelheden kunnen worden gewijzigd op grond van de ontwikkeling van de wetenschappelijke en technische kennis; of
- e) de houder van een toelating de verplichtingen uit hoofde van deze verordening niet nakomt.

Beknopt verslag van de hoorzitting van de Adviescommissie voor de bezwaarschriften van het Ctgb op 10 december 2025, naar aanleiding van het bezwaarschrift van Pesticide Action Network Netherlands (hierna: PAN) tegen het besluit van het Ctgb van 10 juni 2025, waarbij het verzoek van PAN om intrekking van 13 toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof deltamethrin, is afgewezen.

Aanwezig:

namens de Adviescommissie:	de heer mr. A.G. van Malenstein (voorzitter) mevrouw M. Hoogendam LL.M. (lid) de heer dr. ir. F. van der Wilk (lid)
secretaris van de Adviescommissie:	de heer mr. J.H.P. Hofs (secretaris)
namens bezwaarmaker:	de heer H. Muilerman de heer mr. M. Haan
namens het Ctgb:	mevrouw dr. J.J.C. Paulussen (teamleider expertise) mevrouw dr. P.M. Herst (wetenschappelijk beoordelaar) de heer dr. Ir. R.J.M. Franken (wetenschappelijk beoordelaar) mevrouw mr. K. van der Wart (jurist) de heer mr. D.E. Stalder (jurist)
namens de toelatingshouders:	mevrouw mr. E. Broeren (advocaat van Bayer Crop Science) de heer C. Popkema (Eedialux Nederland BV) de heer H. Boumann (SBM Company)

De voorzitter heet iedereen welkom. Hij stelt de leden van de Adviescommissie voor, benadrukt dat de commissie onafhankelijk is, de leden en de secretaris niet in dienst zijn van het Ctgb, en dat de commissie advies uitbrengt aan het Ctgb ten behoeve van de beslissing op bezwaar van het Ctgb. Vervolgens geeft hij het woord aan de vertegenwoordigers van bezwaarmaker.

De heer Haan deelt mee dat hij onvoldoende tijd had om nog schriftelijk op de reactie op het bezwaarschrift van het Ctgb te reageren. Hij draagt daarom de aantekeningen voor die korthedshalve als bijlage bij dit verslag zijn gevoegd.

De heer Stalder zegt dat de beoordeling van de stof op Europees niveau plaatsvindt. De middelbeoordeling vindt op nationaal niveau plaats. PAN verzoekt de toelatingen in te trekken op grond van artikel 44 van de Verordening. Studies moeten uitwijzen of er redenen

zijn om tot intrekking over te gaan. De door PAN aangeleverde studies zijn door het Ctgb beoordeeld. Op grond van deze beoordeling is het Ctgb van mening dat er geen redenen zijn om de middelen in te trekken.

Met betrekking tot de vraag of alleen studies die voldoen aan de GLP-standaard door het Ctgb worden beoordeeld, merkt mevrouw Paulussen op dat niet alle studies die niet voldoen aan de GLP-standaard worden afgewezen. Studies die voldoen aan de GLP-standaard zijn wel kwalitatief uitgebreider en de eisen waaraan zij moeten voldoen zijn duidelijker. Bij studies die niet aan de GLP-standaard voldoen is met name de verslaglegging beperkter, waardoor deze minder betrouwbaar zijn. Zoals gezegd, zijn alle door PAN aangeleverde studies door het Ctgb beoordeeld. Hiertoe behoort ook de Pitzer-studie, die niet voldoet aan de GLP-standaard.

Mevrouw Van der Wart zegt dat het gebruik van studies die voldoen aan de GLP-standaard is vastgelegd in Europese richtlijnen. Het door de heer Haan aangehaalde arrest van het Europees Gerecht is vrij recent (19 november 2025). Het arrest gaat om een procedurele verlenging van een verlengingsaanvraag voor een werkzame stof. De Europese Commissie kan besluiten tot verlenging van de goedkeuringsprocedure maar moet dat wel gemotiveerd doen. Het Europees Gerecht vindt dat dit in het onderhavige geval niet voldoende was gedaan. Het Ctgb moet bij de middelbeoordeling eveneens gemotiveerd aangeven waarom een middel mag worden toegelaten of waarom een toelating van een middel al dan niet moet worden ingetrokken.

De voorzitter merkt op dat het middel in 2003 voor het laatst beoordeeld is. Dit is ruim 22 jaar geleden.

Mevrouw Paulussen zegt dat dit onder andere komt door de Brexit. Hierdoor moest de beoordeling van het middel worden overgedragen aan een ander lidstaat. Op basis van de beoordeelde studies heeft EFSA in de herbeoordeling van de stof vastgesteld, dat er aanwijzingen zijn voor ontwikkelingsneurotoxiciteit bij blootstelling aan deltamethrin. Op basis hiervan is een NOAEL van 0,25 mg/kg lg/dag afgeleid. Dit is ook in de huidige versie van de RAR in 2023 bijgewerkt. Door EFSA is een 'stop the clock' vastgesteld. Deze termijn loopt tot maart 2026. Wanneer de eindpunten zijn vastgesteld, dient de Commissie de uiteindelijke beslissing te nemen over de werkzame stof. Als dit is gebeurd, dienen alle middelen op basis van deltamethrin herbeoordeeld te worden zoals vastgelegd in de Verordening.

De voorzitter vraagt of de Commissie mogelijk in 2026 haar standpunt over de stofbeoordeling zal innemen.

De heer Stalder antwoordt dat er in april Kamervragen over dit onderwerp zijn gesteld. De minister heeft aangegeven dat zij de lange periode van herbeoordeling niet wenselijk vindt. Zij zal bij de Europese Commissie blijven pleiten voor het versnellen van de beoordelingsprocedures. De situatie is echter buiten de schuld van de aanvrager ontstaan.

Voor wat betreft samenhang bij de beoordeling van de aangedragen studies, merkt mevrouw Paulussen op dat de studies eerst individueel worden beoordeeld. Bij een niet betrouwbare

of niet relevante studie wordt de samenhang met andere studies niet onderzocht. Studies met een uitkomst van een NOAEL met een hogere grenswaarde van 0,25 mg/kg lg/dag worden ook niet bij de beoordeling betrokken.

Mevrouw Herst voegt hieraan toe dat de huidige grenswaarde gebaseerd is op openbare studies. Deze worden in het Europese stofbeoordeling betrokken. Uit studies blijkt dat de NOAEL verlaagd kan worden tot 0,25 mg/kg lg/dag. Een aanvrager mag nadere studies aanleveren.

Voor wat betreft mogelijke cumulatie merkt de heer Franken op dat het Ctgb het middel beoordeelt. Een beoordeling van een mogelijke cumulatie is hierbij niet mogelijk. Cocktails worden in sommige gevallen wel meegewogen bij de beoordeling. Met behulp van de bestrijdingsmiddelenatlas wordt wel gekeken naar overschrijdingen en stapeling van middelen. De studies geven geen aanleiding voor een conclusie dat er hormoonverstoring van de schildklier plaatsvindt.

Mevrouw Herst voegt hieraan toe dat er meer studies overlegd kunnen worden over mogelijke hormoonsignalering. Er zijn voldoende studies beschikbaar over hormoonverstoring van de schildklier. Er is op dit moment voldoende bewijs dat het middel geen effect heeft voor de hormoonverstoring.

Mevrouw Broeren zegt dat de criteria omtrent hormoonverstoring zijn aangepast. Er zijn daarom nog geen nieuwe studies. Er zijn echter geen aanwijzingen dat hormoonverstoring plaatsvindt.

De heer Franken merkt op dat een NOAEL van 0,25 mg/kg lg/dag is vastgesteld in de RAR.

Mevrouw Herst deelt mee dat indien meerdere concentraties worden toegepast er een lager NOAEL kan ontstaan. Het effect is echter lastig vast te stellen, omdat er meerdere parameters uitgevoerd moeten worden.

Mevrouw Hoogendam zegt dat op Europees niveau de NOAEL maximaal 0,25 mg/kg lg/dag mag bedragen. Nu bedraagt de NOAEL 1 mg/kg lg/dag. Zij vraagt wat dit in de praktijk betekent.

Mevrouw Herst deelt mee dat nu een risicobeoordeling van 1 geldt. In de huidige RAR is de nieuwe grenswaarde toegepast. Hieruit bleek dat er geen onaanvaardbare gevolgen waren. De middelen vallen binnen de waarden.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Broeren.

Mevrouw Broeren is van mening dat het gestelde in de pleitaantekeningen van de heer Haan gedeeltelijk buiten de reikwijdte van het bezwaarschrift valt. Zij heeft niet alle stukken tot haar beschikking gekregen en kan derhalve onvoldoende reageren op de verwijzingen naar websites, jurisprudentie en publicaties. De beoordeling van de werkzame stof en de daarbij behorende studies, is hier niet aan de orde. Deze beoordeling vindt plaats bij de Europese Commissie. Het gaat in deze procedure om de vraag of er voor het Ctgb aanwijzingen zijn om actief in te grijpen bij bestaande toelatingen van middelen. Het Ctgb heeft naar de door

PAN aangevoerde studies gekeken en heeft geconcludeerd dat er geen aanwijzingen zijn op grond waarvan de toelatingen ingetrokken zouden moeten worden. De verwijzing van PAN naar het Closer-arrest gaat niet op. Het ging in dit arrest om een aanvraag om een toelating. PAN heeft echter verzocht om op grond van artikel 44 van de Verordening de toelatingen in te trekken. Het Ctgb hoeft nu niet ineens een pro-actieve houding te gaan aannemen. Het College van beroep voor het bedrijfsleven (CBb) heeft aangegeven dat er een onderscheid is in een stofwaardering en een middelwaardering. De aangevoerde studies maken onderdeel van de Europese stofbeoordeling. PAN heeft op grond van artikel 21 van de Verordening de mogelijkheid om een herziening van een goedkeuring te vragen. PAN maakt ook van deze mogelijkheid gebruik. Zij vindt dat PAN de juiste argumenten in de juiste procedure moet inbrengen. Het CBb heeft de cumulatieve effecten van een middel al beoordeeld. Zij verwijst hiervoor naar rechtsoverweging 16 van de uitspraak van het CBb van 23 maart 2021 (ECLI:NL:CBB:2021-304: Admire). Over de toepassing van geheime studies heeft het Europees Gerecht al een uitspraak gedaan. Zij verwijst hiervoor naar het arrest EU:C:2019:800 (Blaise).

De heer Haan is van mening dat de toepassing van artikel 44 van de Verordening via de artikelen 29 en 4 van de Verordening de verbinding maakt met de procedure voor het toelaten van een middel. Het staat nog niet vast dat er geen negatieve effecten zijn bij het toepassen van het middel. Het kijken naar het middel kan niet zonder de stof erbij te betrekken. Door vertraging van de stofbeoordeling vindt er niets plaats met de middelbeoordeling. De discussie over de stofbeoordeling moet effect hebben op de middelbeoordeling. Uit de Pitzer-studie blijkt dat bij een NOAEL van 0,25 mg/kg lg/dag er wel effecten te meten zijn. De door hem overgelegde EFSA-dia is openbaar. Bij een ex-nunc toets dient alle recente rechtspraak betrokken te worden. Pas in de reactie van het Ctgb op het bezwaarschrift werd de 'stop the clock' genoemd.

Mevrouw Van der Wart merkt op dat de 'stop the clock' al in het primaire besluit van het Ctgb wordt genoemd. Deze is door Europa vastgelegd in het proces van de stofbeoordeling. Het Ctgb beoordeelt individuele middelen. De beoordeling wordt breder getrokken als dat kan. Er moet hiervoor wel een juridische grondslag zijn.

Op een vraag van de secretaris in hoeverre de afzonderlijke intrekingsbesluiten van twee middelen nog van belang waren bij de beoordeling van het verzoek van PAN, antwoordt de heer Dusjant dat de betreffende intrekkingen op verzoek van de desbetreffende toelatingshouders hebben plaatsgevonden. Bij de beoordeling speelt ook het gebruik van het middel een rol.

Tot slot geeft de voorzitter aan de heer Muilerman de mogelijkheid om te reageren.

De heer Muilerman geeft aan dat onafhankelijke studies de effecten laten zien van een NOAEL van 0,25 mg/kg lg/dag. Hij vindt dat het Ctgb harde gegevens moet betrekken bij de beoordelingen en geen aannames. Als de toxische effecten niet te meten zijn, is het beter om nieuwe studies uit te voeren.

De voorzitter bedankt vervolgens de aanwezigen voor hun toelichtingen en sluit de hoorzitting.